

Direcció General de Caça, Protecció d'Espècies i Educació Ambiental Registre intern	
Entada:	
Subjekt:	Muro
Data:	14/06/2005
De:	
A:	

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Medi Ambient

Direcció General de Caça, Protecció d'Espècies i Educació Ambiental

ASSUMPTE: INFORME SOBRE LA POSSIBLE AFECCIÓ A LES ESPÈCIES PER LA CONSTRUCCIÓ DEL CAMP DE GOLF PLATJA DE MURO (MURO)

S'emet el següent informe en relació a la sol·licitud del cap de Servei d'Assessorament Ambiental, de 14 de juny de 2005 (nùm. registre 9177/2005), adreçada al cap de Servei de Protecció d'Espècies, demanant informe sobre la possible afecció de les espècies de la zona on es vol dur a terme la construcció d'un camp de golf. Més concretament de l'avantprojecte del Club de Golf de la Platja de Muro, del que n'és promotor Golf Platja de Muro S.A.

La informació presentada procedeix dels arxius documentals del Servei de Protecció d'Espècies i del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca, així com de les visites a la zona realitzades pel tècnic que subscriu, el 21 de maig i el 14 de juliol de 2005.

Antecedents:

Aquesta zona forma part de l'ecosistema natural de s'Albufera de Mallorca constituïda per una zona de dunes interiors. Aquest tipus forma part del sistema natural de s'Albufera, tot i que només representa un 3% del total de la superfície que actualment conforma el Parc Natural.

La zona on es situa l'esmentat projecte correspon a la finca de Son Bosc, que fa partí amb els límits del PN de s'Albufera de Mallorca. Pràcticament la totalitat dels terrenys ocupen una antiga zona d'extracció d'arenes inactives, ocupades actualment per terrenys de conreu i com a zona d'acumulació i abocament de residus. Una petita part al seu extrem més occidental sí que es pot considerar com a zona humida, pel que fa a les espècies que hi són presents.

Tot i els greus impactes que han sofert aquests hàbitats, els hi corresponen els majors índex de biodiversitat de tota l'àrea de s'Albufera, molt superiors als de la majoria de zones incloses al parc natural.

Respecte a la modificació de l'avantprojecte que ara es presenta, no representa una alteració substancial del que inicialment s'havia projectat, pel que fa a l'impacte sobre les espècies. Tanmateix, en relació a la valoració de la totalitat del projecte de construcció del camp de golf cal emetre el següent informe.

Afectació a les espècies:

- Pel que fa a la flora i vegetació:

La vegetació de la zona es correspon amb tres dels hàbitats de l'annex I de la Directiva 92/43/CEE:

- el 2220, dunes marítimes amb *Euphorbia terracina*.
- el 2240, dunes amb gespes de *Brachypodetalia* i de plantes anuals.

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Medi Ambient

Direcció General de Caza, Protecció d'Espècies i Educació Ambiental

-el 2130 (habitat prioritari), dunes fixades amb vegetació herbàcia, dunes grises.

La composició florística mostra una elevada diversitat i heterogeneïtat, amb més d'un centenar d'espècies dominants. D'entre totes i pel que fa a la seva categoria de protecció hem de destacar l'abundància de orquídies, incloses al Catàleg Balear d'Espècies Vegetals Amenaçades (decret 24/1992), dins la categoria de interès especial. Algunes de les espècies que cal ressenyar són: *Serapias parviflora*, *Orchis apifera*, *Orchis coryophora* i *Orchis palustris*. El valor d'aquest grup d'espècies s'ha vist recentment incrementat per la descripció d'una nova espècie *Anacamptis albuferensis*, un híbrid entre *A. fragans* i *A. robusta*.

Pel que fa a la presència de *Orchis palustris*, (orquídia de prat), es tracta d'una de les espècies més emblemàtiques del Parc Natural. S'Albufera de Mallorca, és la única localitat de les Illes Balears on es troba aquesta espècie. El seu valor i major grau d'amenaça també és recollit a l'abans esmentat Catàleg Balear, on apareix inclosa dins la categoria de espècies vulnerables. Cal recordar que al nou Decret d'Espècies Amenaçades de les Illes Balears, aprovat recentment (BOIB nº 106, de 16 juliol de 2005), *O. palustris* manté la seva categoria de protecció (vulnerable). Açò suposa la protecció del seu hàbitat mitjançant l'aplicació d'alguna de les figures de protecció del títol III a l'hàbitat on viu l'esmentada espècie (article 31c de la Llei 4/89).

La seva presència a s'Albufera està molt localitzada i des de fa anys és objecte de seguiment i estudi pel personal del parc. El darrer recompte d'aquesta espècie a totes les localitats on és present donà un total de només 587 exemplars, dels quals un 48% (283 exemplars) es trobaren situats precisament a la zona on està prevista la construcció del camp de golf. La major part de la població (un 45% del total) es localitza exactament a les proximitats de les cases de Son Bosc, on a l'avantprojecte es situen els forats 8 i 9 (entre el camí d'accés a Son Bosc i el límit del Parc Natural). La riquesa orquidiòfila d'aquesta zona és innegable i el darrer cens oferir els següents resultats: *Serapias parviflora* (3000 exemplars), *Orchis apifera* (65 ex.) i *Orchis coryophora* (2000 ex.).

Altres espècies de les quals cal destacar la seva presència són *Tamarix* sp. (tamarells), inclosa al Catàleg Balear i *Equisetum ramosissimum* (coa de cavall).

- Pel que fa a la fauna:

El tipus de substrat arenós i la vegetació present es combinen per oferir la zona de major riquesa d'insectes de tot el conjunt d'hàbitats de s'Albufera, tant pel que fa a la seva abundància com a les espècies presents. Cal destacar la presència de *Hyles dahlia* (papallona nocturna considerada endèmica de Còrsega i Sardenya), *Eilema rungsi* i *Alucita palodactyla* (espècies de distribució molt restringida a tot el món). La importància d'aquest grup d'espècies resideix en que formen part de la xarxa tròfica de nombroses altres espècies.

Aquesta riquesa permet l'establiment de interaccions entre espècies que resulten tan valuoses o més que la presència de determinades espècies per si mateixes. És el cas de la presència de *Falco eleonora* (falcó mari), espècie catalogada que no cria a la zona però que la visita com a lloc d'alimentació. La

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Medi Ambient

Direcció General de Caça, Protecció d'Espècies i Educació Ambiental

descripció d'aquest comportament ha estat recentment descrit i recollit al núm. de desembre de 2004 a la revista *National Geographic*. L'article exposa com any rera any una població de falcó marí acudeix entre maig i juliol, entre les 9 i les 10 de la nit a alimentar-se quasi exclusivament d'un escarabat de gran mida, *Polyphyla fullo*, que durant els mesos de juny i juliol emergeix en forma d'adult, aixocant-se a gran alçada, moment en que és capturat pels falcons.

Merops aplaster (abellerol), és una espècie catalogada al Catálogo Nacional de Especies Amenazadas (Reial Decret 439/1990 de 30 de març), dins la categoria de espècies de interès especial. Açò exigeix a l'administració l'adopció de mesures necessàries per mantenir les poblacions a un nivell adequat i, en el seu cas, l'aplicació d'alguna de les figures de protecció del títol III a l'hàbitat on viu l'espècie catalogada (article 31.c de la Llei 4/89). També s'inclou a l'annex II del Conveni de Berna (espècies de fauna estrictament protegides). La població que ocupa aquesta zona, ha anat reduint els seus efectius progressivament degut als greus impactes que ha patit: extracció d'arenes, moviment de terres, acumulació de residus, activitats de motocros, excossiva freqüentació, etc.

Altres espècies d'auccells que també crien a la zona són *Calandrella brachydactyla* (terrotlot), *Galerida theklae* (cucullada) i *Burhinus oediconemus* (sebel·li), totes elles a l'annex I de la Directiva 79/409/CEE, i al CNEA.

Valoració del projecte:

Per tot l'esmentat, i pel que fa a la protecció d'espècies, cal informar desfavorablement l'avantprojecte de construcció del camp de golf de la platja de Muro. Tot i disposar d'un acord favorable de la CBMA, de 15 d'abril de 1999, el projecte no valora suficientment els valors ambientals (hàbitats i espècies) de l'àrea, afectant de forma greu el conjunt de les espècies de flora i fauna que s'hi troben. Així mateix, la construcció d'aquest camp de golf també afecta indirectament a la resta d'hàbitats propers inclosos dins l'actual Parc Natural de s'Albufera.

Per tant, es considera necessària la revisió de l'esmentat acord i en el cas de que aquest comitè mantingues l'acord favorable, caldria incorporar les següents mesures correctores i/o compensatòries. Tanmateix, no s'ha pogut consultar les possibles mesures correctores d'impacte incorporades al projecte original, doncs no apareixen inclosos a la documentació que s'ha presentat ara. En aquest sentit cal dir, que l'acord de 15 d'abril, només fa referència a la possible afectació de la qualitat de les aigües subterrànies i a la obligatorietat d'efectuar un seguiment periòdic de la qualitat d'aquestes aigües.

En qualsevol cas, i de la valoració dels hàbitats i espècies presents, del seu estat actual de conservació i tractant-se d'una antiga zona d'explotació d'arenes que ha sigut ocupada en posterioritat com a abocador incontrolat de residus, caldria proposar la restauració de tota la zona a la seva lesomia original, corresponent a la d'un ecosistema mosaic de dunes interiors i terrenys de conreu. Açò permetria el manteniment i conservació d'uns dels hàbitats més diversos de la zona i garantiria el manteniment dels valors ambientals de l'actual Parc Natural de s'Albufera.

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Medi Ambient

Direcció General de Caça, Protecció d'Espècies i Educació Ambiental

Mesures correctores i/o compensatòries:

A continuació presentem el conjunt de mesures correctores i/o compensatòries que haurien de incorporar-se a l'avantprojecte en el cas de mantenir-se l'acord favorable de la CBMA. En definitiva es tracta de salvaguardar al màxim els valors ambientals de la zona ocupada per l'avantprojecte així com dels hàbitats i espècies del proper Parc Natural de s'Albufera de Mallorca.

- Pel que fa als materials utilitzats per al rebliment i creació dels nous relleus, cal especificar el seu origen.
- Per altra banda, actualment una part important de la zona està ocupada per residus procedents de l'abocament incontrolat al llarg dels darrers anys. Cal doncs gestionar correctament els residus d'acord amb allò que estableix la legislació actual.
- Pel que fa a l'accés a la zona, tant al llarg del període d'execució de les obres com un cop iniciada l'activitat de les instal·lacions, l'accés i el trànsit de vehicles es farà des del camí de la carretera de Muro a Can Picafort, evitant l'accés pel camí que des de la carretera d'Alcudia a Artà duu fins a les cases de Son Bosc i que discorre pel mig de l'actual Parc Natural.
- Al plànol 2.2 que s'adjunta amb la documentació de l'avantprojecte apareix grafiada una àrea anomenada: *zona tampón; protecció de la Albufera*. Aquesta àrea presenta una discontinuïtat a la vora del forat número 7. Per tant cal modificar-la donant-li continuïtat. Al llarg de tota aquesta faixa, caldrà efectuar la restitució de la fesomia original: la recuperació de la zona de dunes interiors amb restitució del perfil del terreny i de la vegetació, amb senyalització i limitació de trànsit de persones. Aquesta zona haurà de comptar amb talussos d'arena que afavoreixin la nidificació dels abellerols. A les vores de la zona ocupada pels forats 8 i 9 no s'efectuarà cap tipus d'actuació de restitució.
- Substitució de les dues llacunes artificials que apareixen grafiades amb la lletra G al plànol n.º 2.2, per una zona de recuperació del sistema dunar amb substrat arenós i espècies vegetals autòctones i pròpies d'aquest hàbitat, que és el que realment s'ha de mantenir i recuperar.
- Eliminació dels forats 8 i 9 i manteniment de l'estat actual de la zona compresa entre el camí d'accés a les cases de Son Bosc i el límit del Parc Natural. Aquesta zona hauria de quedar sense cap modificació dins del projecte de camp de golf.
- En el cas de la creació de llacunes artificials el seu disseny s'haurà d'adaptar a les especificacions establertes pel Servei de Protecció d'Espècies, recollides al document que ja fou adreçat a la Comissió Balear de Medi Ambient.
- Pel que fa a la utilització d'espècies vegetals al·lòctones o introduïdes per a l'ajardinament de instal·lacions del camp de golf s'evitarà l'ús d'aquelles que tenen un comportament invasiu i que apareixen recollides al Document Tècnic de Conservació: *Els Vegetals Introduïts de les Illes Balears*, editat pel Servei de Protecció d'Espècies de la CMA.
- La mateixa prohibició s'ha de tenir en compte pel que fa a la introducció d'espècies animals al·lòctones o domèstiques (peixos, aucells, amfibis, mamífers, etc.)

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria de Medi Ambient

Direcció General de Cien. Protecció d'Espècies i Educació Ambiental

- La utilització de pesticides, adobs i productes fitosanitaris tindrà un greu impacte sobre les poblacions de invertebrats i insectes i la qualitat de les aigües superficials, la qual cosa afectarà al conjunt de la xarxa tròfica, dintre i fora dels límits del camp de golf afectant a la zona del parc natural de s'Albufera. La minimització del seu ús i/o la no utilització són les úniques mesures efectives possibles.

Palma, 18 de juliol de 2005

El tècnic del Servei,

Vicenç Forteza Pons

vist i conforme, el cap de Servei,

GABRIEL CORTÉS I JAUME

Joan Mayol i Serra

CAP DE SERVEI D'ASSESSORAMENT AMBIENTAL. GABRIEL CORTÉS I JAUME